

Bronnen- en tabellenboek Arbeidsmarkttrapportage 2022

Vrouwen in de sector transport en logistiek

Januari 2023

Inhoud

BronnenVI
Onderzoek uitgevoerd en of begeleid door STL	VI
Onderzoek, analyses en registraties door derdenVIII
Tabellen Vrouwen in de sector transport en logistiek	1

Index van figuren

Tabellen Vrouwen in de sector transport en logistiek

Aandeel vrouwen in transport en logistiek	1
Prognoses vrouwen werkzaam in transport en logistiek (in fte)	1
In-, uit- en doorstroom vrouwen (SOOB)	3
Aandeel vrouwen in sectoren	3
Herkomstsectoren werknemers bij instroom in SOOB-bedrijven (2021)	4
Aandeel bedrijven in sector met vrouwen in dienst	4
Verdeling vrouwelijke werknemers in de sector naar functie	5
Aandeel vrouwelijke vrachtwagenchauffeurs	5
Aandeel vrouwelijke transportplanners en logistiek medewerkers	6
Vast of flexibel contract	6
Leeftijdsopbouw werknemers in sector	7
Aandeel parttimers (minder dan 35 uur per week)	7
Opleidingsniveau werknemers transport en logistiek	8
Voordelen volgens werknemers van het in dienst hebben van vrouwelijke chauffeurs (meerdere antwoorden mogelijk)	9

Bronnen

De arbeidsmarktrapportage 2022 gebruikt twee soorten bronnen voor onderzoeksgegevens:

- 1) onderzoek uitgevoerd en of begeleid door STL zelf
- 2) onderzoek, analyses en registraties door derden.

ONDERZOEK UITGEVOERD EN OF BEGELEID DOOR STL

Dit omvat onderzoeken op het gebied van instroom en inzetbaarheid die enerzijds door de onderzoekers van STL zelf worden uitgevoerd en anderzijds in samenwerking met externe onderzoeksbureaus zijn gedaan¹. In het laatste geval is een extern bureau verantwoordelijk voor de uitvoering en heeft STL de begeleidende en coördinerende rol in het proces van vragenlijstconstructie, dataverzameling, analyse en rapportage. Belangrijke onderzoeken van STL die in deze rapportage gebruikt worden, zijn:

- *Bedrijfsenquête 2022*: onderzoeksbureau Panteia houdt jaarlijks in opdracht van STL een telefonische enquête onder werkgevers over de ontwikkelingen in hun bedrijf en de sector. Jaarlijks terugkomende thema's zijn: bedrijfsactiviteiten, functies en contractvormen werknemers, BBL-leerlingen, veiligheid, opleiding en ontwikkeling, verzuim en duurzame inzetbaarheid. Daarnaast wordt elk jaar ingezoomd op bepaalde thema's. In 2022 zijn dit: doorwerken na pensionering, vrouwen in de sector, maatregelen om werknemers inzetbaar te houden en belangrijke kennis en vaardigheden voor de komende vijf jaar. In 2021 ging de aandacht uit naar de aanpak van werving van personeel en werknemers in het bedrijf die moeite hebben met digitale- of ICT-vaardigheden en naar het volgen van niet-verplichte opleidingen.

In april en mei 2022 hebben ruim 1.500 bedrijven meegedaan aan de bedrijfsenquête. Er is een steekproef getrokken onder bedrijven die zijn aangesloten bij SOOB (ruim 7.500 bedrijven) waarbij de arbeidsmarktregio's van het UWV2 als uitgangpunt zijn genomen. Om goed zicht te krijgen op logistieke dienstverlening zijn daarnaast ook bedrijven uit de logistiek top 100 benaderd. Uitkomsten van de bedrijfsenquête zijn representatief voor bedrijven in de sector; na weging is de verdeling naar bedrijfsomvang van bedrijven in de steekproef (groep werkgevers die zijn geënuquêteerd) vergelijkbaar met die in de populatie (SOOB).

- *Werknemersenquête 2022*: eind april en begin mei 2022 is voor de vijfde keer een grootschalige online enquête onder werknemers in de sector gehouden. De enquête werd in opdracht van STL uitgevoerd door I&O Research. In totaal zijn aan 1.008 werknemers uit de sector vragen voorgelegd over functie en aard dienstverband, mobiliteit en opleidingen,

¹ In de arbeidsmarktrapportages worden de meest recente onderzoeksgegevens gepresenteerd. In een aantal gevallen zijn dit gegevens uit eerdere jaren. Gegevens waarvan we veronderstellen dat ze niet jaarlijks significant wijzigen nemen we bijvoorbeeld niet elk jaar mee in de bedrijfsenquête. Zo ontstaat er ook ruimte voor meenemen van nieuwe thema's.

² <https://www.uwv.nl/zakelijk/Images/35arbeidsmarktregios.pdf>

arbeidsomstandigheden, verzuim, nieuwe technologie en belangrijke kennis en vaardigheden voor de komende vijf jaar, duurzame inzetbaarheid, functioneringsgesprekken en leidinggevende.

De werknemers zijn via bestaande panels benaderd. Alle deelnemers aan de vragenlijst vulden eerst enkele selectievragen in. Daarmee werd vastgesteld dat zij inderdaad werkzaam zijn in de sector transport en logistiek. De resultaten zijn gewogen naar functie en leeftijd. Daarmee zijn de resultaten representatief voor de sector transport en logistiek.

- *Sectormonitor Transport en Logistiek*: elk kwartaal maakt STL in opdracht van Pensioenfonds Vervoer (PFV) de Sectormonitor. Thema's zijn het aantal werkgevers, het aantal werknemers en chauffeurs, leeftijdsopbouw en in- en uitstroom. De monitor is grotendeels gebaseerd op geaggregeerde gegevens (niet herleidbaar tot personen) uit de administratie van Pensioenfonds Vervoer. De data passen exact bij de afbakening van de sector: werknemers en werkgevers aangesloten bij de cao (in vaste dienst en oproepkracht). Het beroep van de werknemers is niet geregistreerd. Chauffeurs worden met behulp van een analysefilter binnen de groep werknemers geïdentificeerd. Logistiek dienstverleners kunnen in de gegevens niet worden onderscheiden van beroepsgoederenvervoerders. Werknemers tot 21 jaar dragen nog geen pensioenpremie af en zijn daardoor niet allemaal opgenomen in de bestanden van het pensioenfonds; alleen degenen die vrijwillig door hun werkgever zijn aangemeld.
- *Arbeidsmarktinformatie Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) over sector transport en logistiek*. ABF Research verzamelt jaarlijks voor STL gedetailleerde arbeidsmarktinformatie over de sector transport en logistiek. Deze informatie is gebaseerd op analyses van Microdata van het CBS. Er wordt een koppeling gemaakt tussen SBI codes³, die verband houden met de hoofdactiviteit of branche die de onderneming heeft opgegeven, en diverse sociale bestanden (o.a. bestanden van UWV, belastingdienst en DUO onderwijs). Verschillende hoofdactiviteiten worden geclusterd om tot een beeld te komen van de ontwikkelingen van werknemers in het beroepsgoederenvervoer en de logistiek. Inzichtelijk wordt de verwachte vraag- en aanbodontwikkeling in de sector (prognoses), arbeidsmarktspanning, instroom vanuit opleidingen (mbo, hbo/wo), zij-instroom en uitstroom naar onder meer andere sectoren en werkloosheid.

Daarnaast wordt ook de groep SOOB-bedrijven en werknemers in beeld gebracht binnen de CBS-data. Cao-codes van SOOB-bedrijven en KvK-nummers worden gekoppeld met de CBS-bestanden. Diverse gegevens, zoals intersectorale in- en uitstroom, type contractvorm en opleidingsniveau van werknemers, zijn zo specifiek voor de SOOB-branche weer te geven. Ook zijn er arbeidsmarktprognoses beschikbaar voor de SOOB-bedrijven. Gegevens van de SOOB-bedrijven zijn beschikbaar vanaf 2014.

- *Inzetbaarheidscheck STL*. De inzetbaarheidscheck is een online vragenlijst waarmee inzicht wordt verkregen in de gezondheid, werkbeleving, leefstijl en loopbaan van werknemers. Werknemers die de check invullen krijgen een persoonlijk advies. STL wil hiermee werknemers

³ SBI staat voor Standaard Bedrijfsindeling. Elk bedrijf krijgt bij inschrijving bij de Kamer van Koophandel een SBI-code toebedeeld, afhankelijk van de opgegeven hoofdactiviteit.

helpen hun vitaliteit, gezondheid en werkplezier te verbeteren. Wanneer uit de check blijkt dat iemands inzetbaarheid mogelijk risico loopt, nodigt een coach de werknemer uit voor een persoonlijk gesprek en indien nodig en gewenst krijgt de werknemer begeleiding. Privacy van werknemers is hierbij gewaarborgd: bedrijven die deelnemen met hun werknemers aan de Inzetbaarheidscheck krijgen alleen te weten hoeveel werknemers gebruikmaken van aangeboden hulp, niet welke werknemers dit doen.

In totaal hebben vanaf april 2014 tot en met 2021 ruim 23.000 medewerkers deelgenomen aan de Inzetbaarheidscheck. Bijna 90 procent van de deelnemers is man (88%), 55 procent werkt als chauffeur en de gemiddelde leeftijd van de deelnemers is 49,9 jaar. In de arbeidsmarktrapportage worden de gemiddelde resultaten van de ingevulde vragenlijsten tot dusver getoond en vergeleken met de Nederlandse beroepsbevolking. Daarnaast worden de resultaten naar het jaar waarin de vragenlijst is ingevuld weergegeven. Hiermee worden trends zichtbaar. Ook onderscheid naar geslacht, functie (chauffeur en niet-chauffeur) en leeftijdscategorie (t/m 35 jaar, 35 tot 55 jaar en 55 jaar en ouder) is mogelijk. Indien relevant zijn deze resultaten weergegeven.

- *TON-lezerspanel: leefwereld en meningen chauffeurs.* In 2013 is een panel gestart van de lezers van TON-magazine. Zes keer per jaar wordt het TON-lezerspanel bevraagd op diverse onderwerpen. Resultaten geven een beeld van meningen en gedragingen van vooral wat oudere chauffeurs in de sector Transport en Logistiek. Het panel bestaat uit lezers van TON-Magazine. Werknemers in de sector die zijn aangesloten bij de cao krijgen TON-magazine thuis. In TON-magazine wordt regelmatig een oproep gedaan voor aanmelding voor het panel. Nieuwe panelleden kunnen zich online aanmelden. Het panel komt niet helemaal overeen met de populatie werkzame personen in de sector: jonge werknemers en logistiek medewerkers zijn in het panel ondervertegenwoordigd. In 2022 zijn (onder andere) de volgende onderwerpen aan bod gekomen: beroepskeuze, werkplezier, geldzaken en opleiding en ontwikkeling.

ONDERZOEK, ANALYSES EN REGISTRATIES DOOR DERDEN

De arbeidsmarktrapportage gebruikt ook diverse onderzoeken, analyses en registraties van derden over de sector transport en logistiek⁴; externe bronnen:

- *Conjunctuurberichten* van de grote Nederlandse banken, het CBS en Centraal Planbureau (CPB). Verschillende banken en het CBS brengen regelmatig berichten uit over de economische ontwikkelingen in de diverse sectoren. Het CBS rapporteert bijvoorbeeld elk kwartaal over de omzetontwikkeling en het ondernemersvertrouwen in het goederenvervoer over de weg en de logistiek. CPB maakt ramingen/scenario's voor economische groei. Deze groeicijfers zijn onderdeel van het prognosemodel voor transport en logistiek.

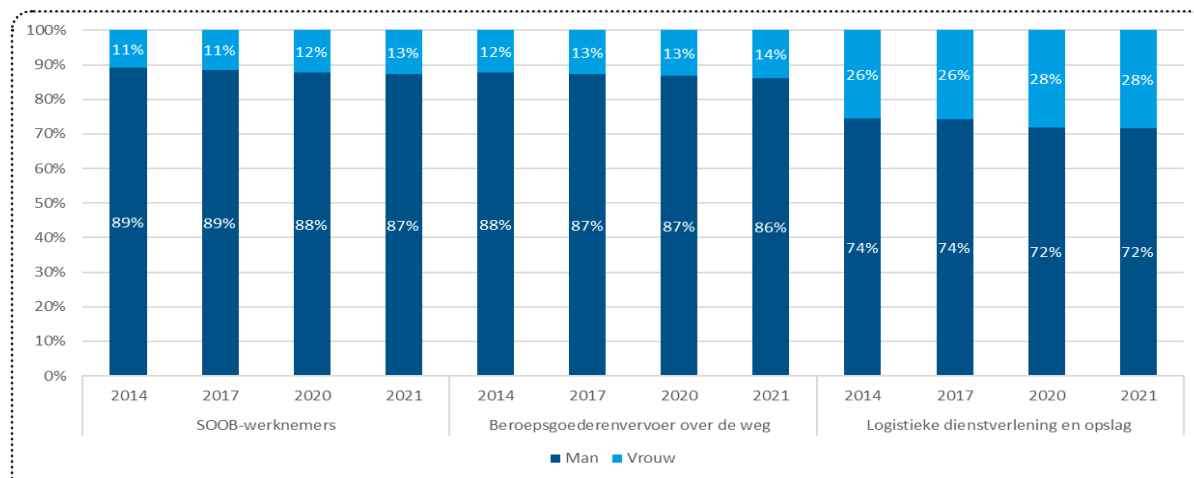
⁴ De externe bronnen hanteren vaak een andere, ruimere afbakening van de sector transport en logistiek dan het werkterrein van STL en sociale partners van de sector transport en logistiek. Bij de externe bronnen geven we de relevantie aan voor de sector transport en logistiek, zoals hier gedefinieerd. Voordeel van gebruik van deze bronnen is dat vergelijking met andere sectoren mogelijk is.

- *UWV (Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen)* draagt zorg voor de uitvoering van de werknemersverzekeringen zoals de WW, WIA en Ziektewet en biedt daarnaast uitgebreide arbeidsmarktinformatie (dashboards). Relevant is de informatie over het aantal openstaande vacatures en arbeidsmarktkrapte (bijvoorbeeld voor vrachtwagenchauffeurs) en de WW-instroom.
- *Nederlandse Arbeidsinspectie* brengt diverse rapportages uit over de staat van de arbeidsveiligheid in Nederland en in diverse sectoren. De rapportages bieden onder meer informatie over arbeidsongevallen.
- *De NEA (Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden)* is een jaarlijks onderzoek (sinds 2003) naar de werksituatie van werknemers in Nederland (in alle sectoren) bekeken door de ogen van werknemers. De belangrijkste thema's zijn: arbeidsomstandigheden, arbeidsongevallen, arbeidsinhoud, arbeidsverhoudingen en arbeidsvoorwaarden. TNO en het CBS voeren de NEA uit in samenwerking met het ministerie van SZW. De doelpopulatie bestaat uit alle werknemers van 15 tot en met 74 die in Nederland werken. Eind 2021 is de zeventiende enquête uitgevoerd, bijna 50.000 werknemers hebben de vragenlijst ingevuld. De verzamelde gegevens worden door weging representatief gemaakt voor de doelpopulatie (bijvoorbeeld als de responspopulatie van de doelpopulatie verschilt in verdeling van geslacht/leeftijd). De NEA maakt onderscheid tussen sectoren op basis van de SBI-indeling. Voor deze rapportage kijken we naar de resultaten van de sector Vervoer en opslag⁵ van 2021 en vergelijken we resultaten van de sector transport en logistiek met landelijke resultaten uit de NEA.

⁵ De NEA definitie van de sector Vervoer en Opslag bestaat uit de volgende deelsectoren: vervoer over land, vervoer over water, luchtvaart, opslag en dienstverlening voor vervoer en post en koeriers. De sector transport en logistiek is in de NEA dus ruimer gedefinieerd dan de definitie van de sector die STL hanteert.

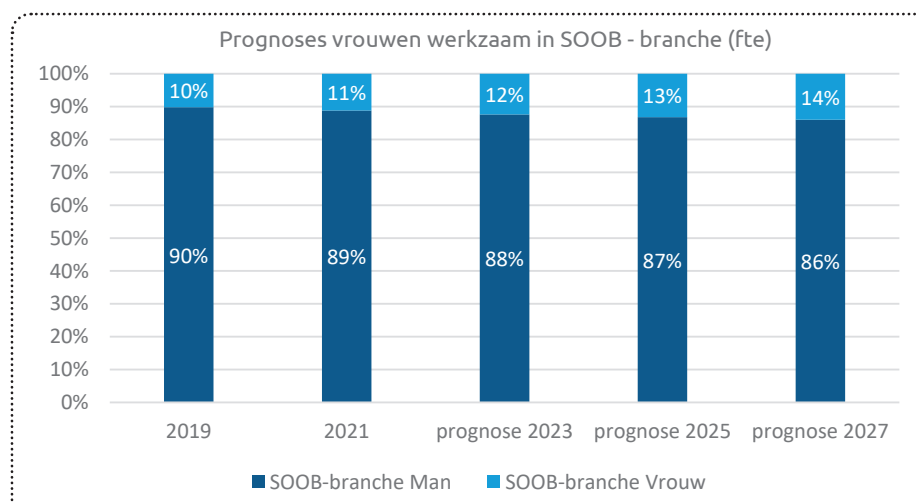
Tabellen Vrouwen in de sector transport en logistiek

Aandeel vrouwen in transport en logistiek

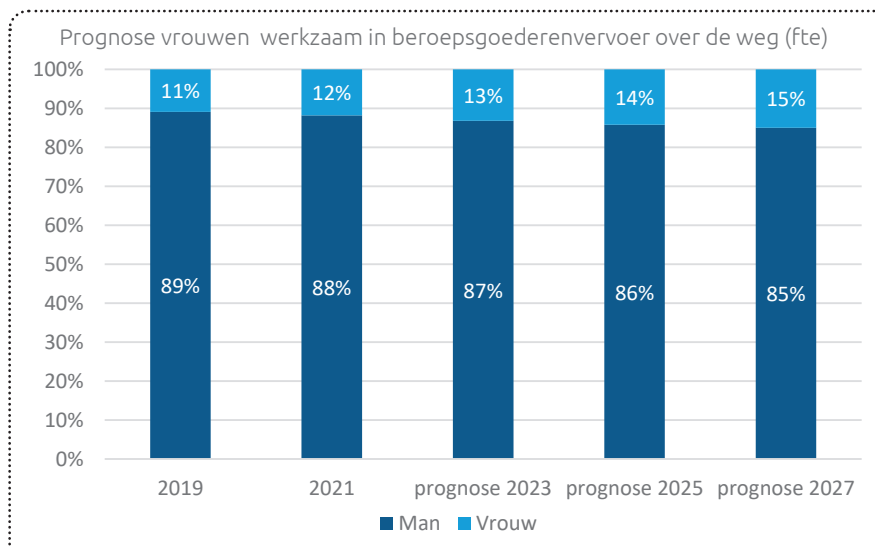

Bron: CBS/ABF Research, 2022

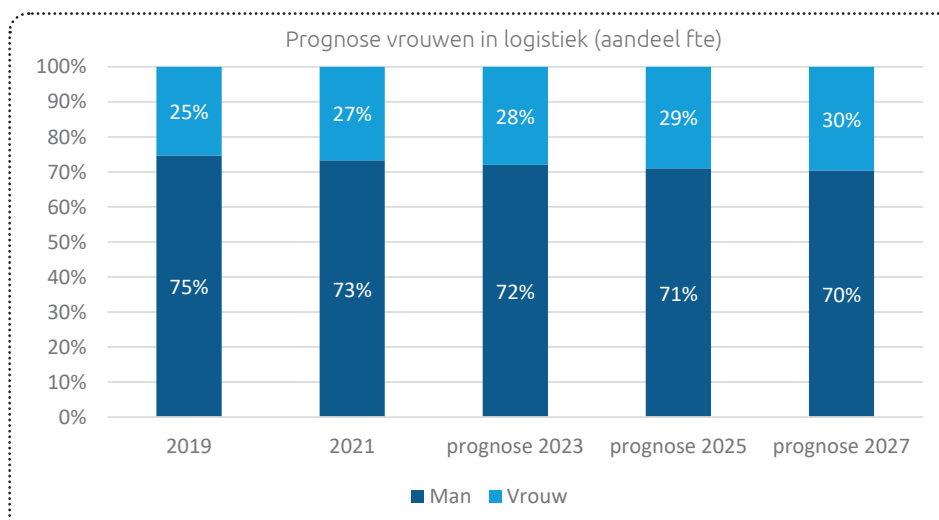
Prognoses vrouwen werkzaam in transport en logistiek (in fte)

Bron: CBS/ABF Research, 2022

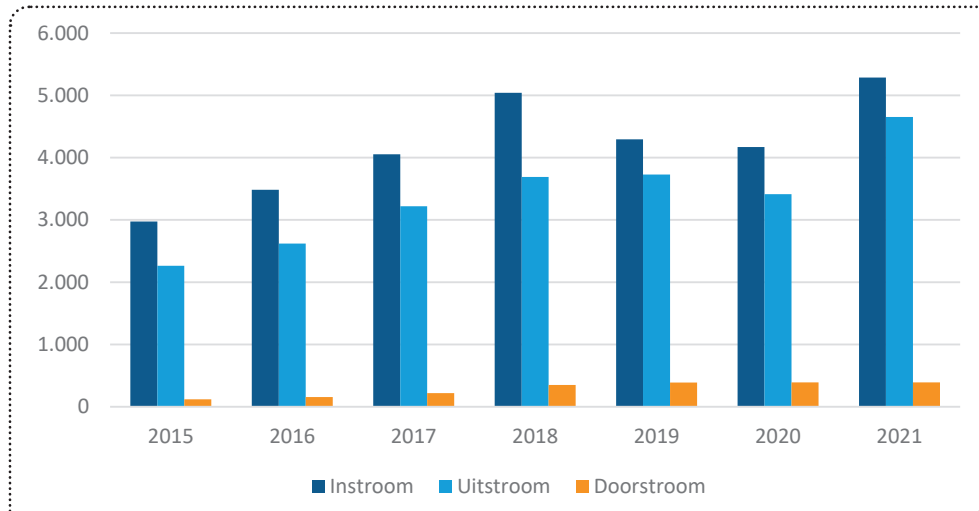

Bron: CBS/ABF Research, 2022

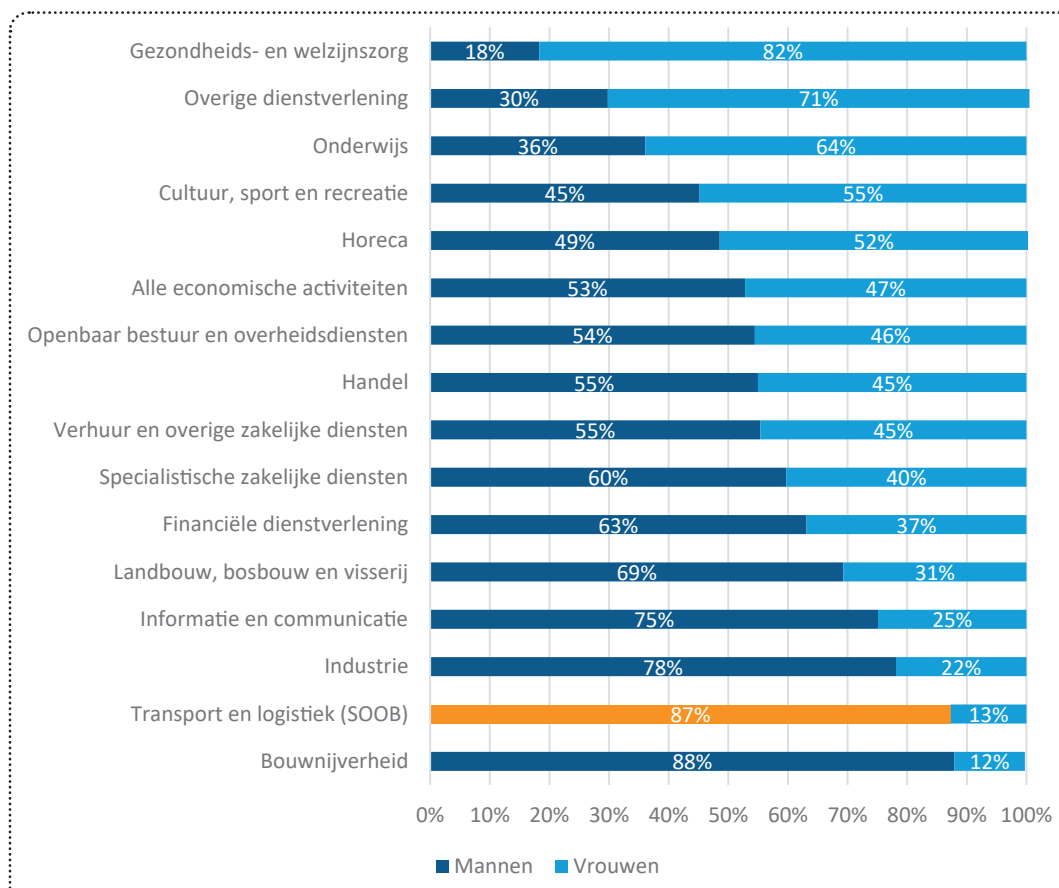
Bron: CBS/ABF Research, 2022

In-, uit- en doorstroom vrouwen (SOOB)

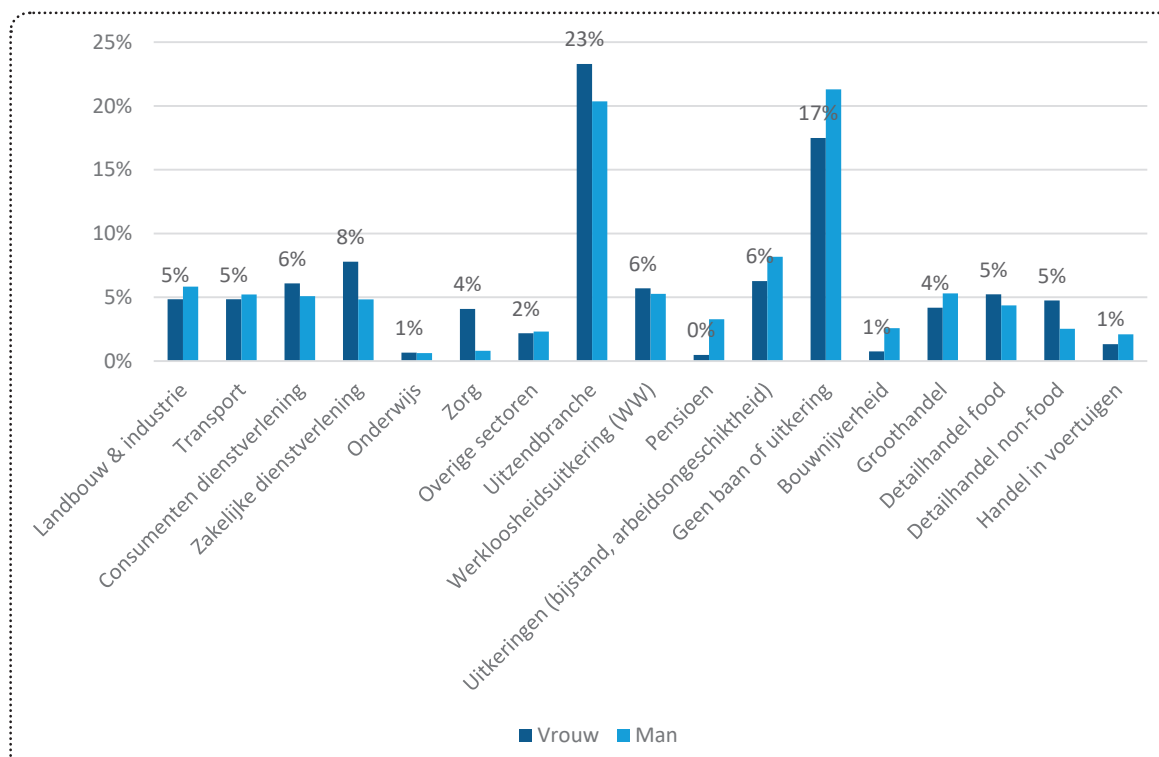
Bron: CBS/ABF Research, 2022

Aandeel vrouwen in sectoren

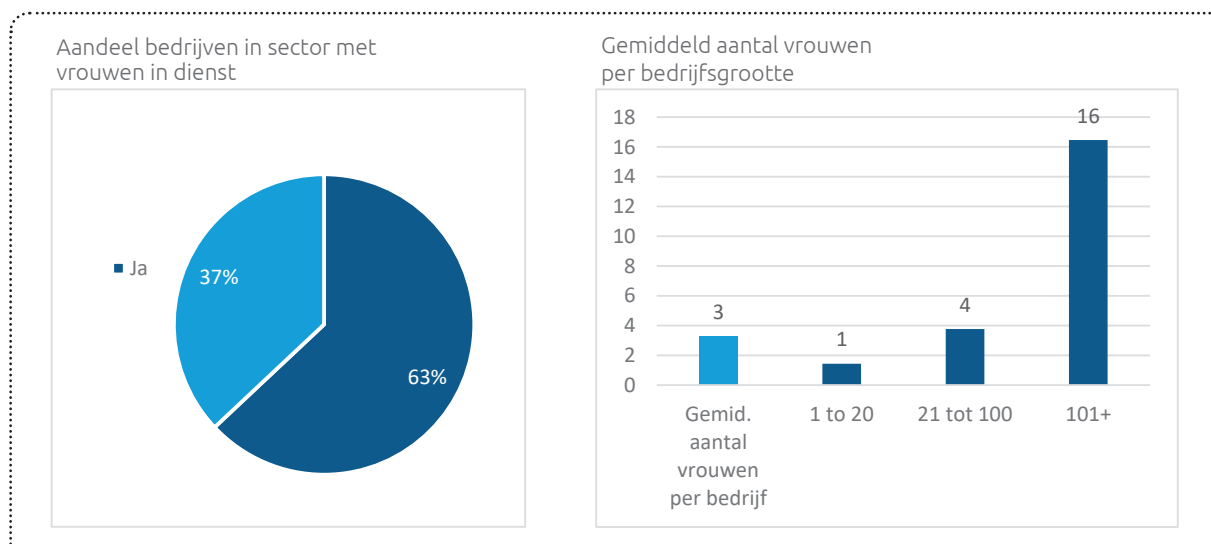
Bron: CBS, 2022

Herkomstsectoren werknemers bij instroom in SOOB-bedrijven (2021)

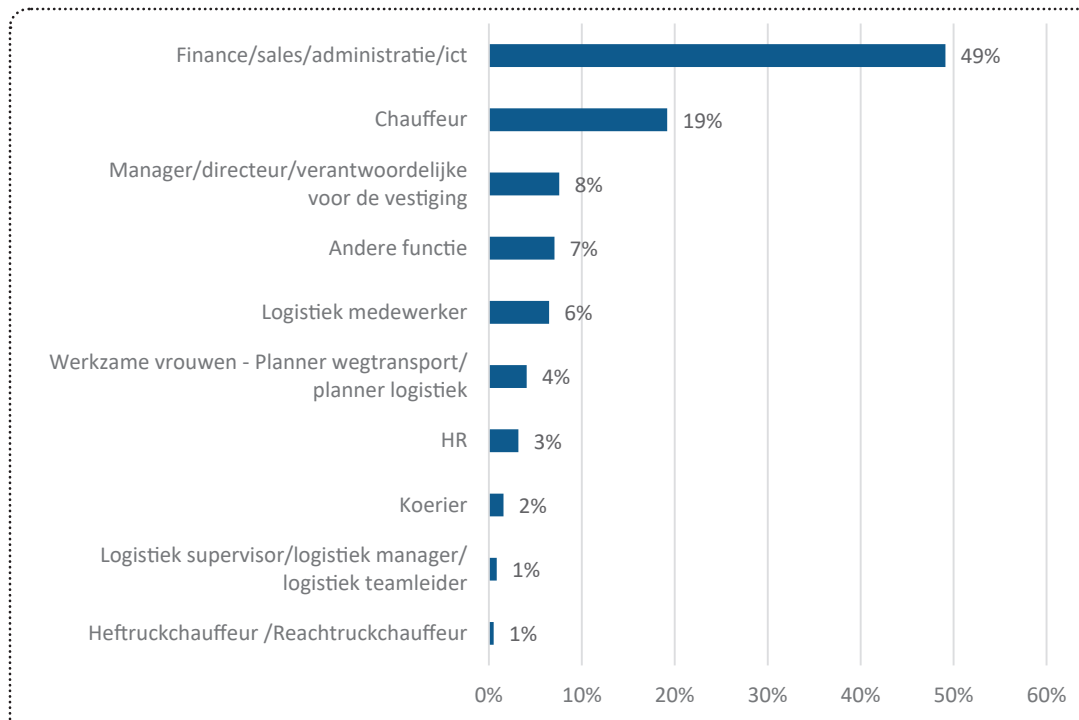
Bron: CBS/ABF Research, bewerking STL, 2022

Aandeel bedrijven in sector met vrouwen in dienst

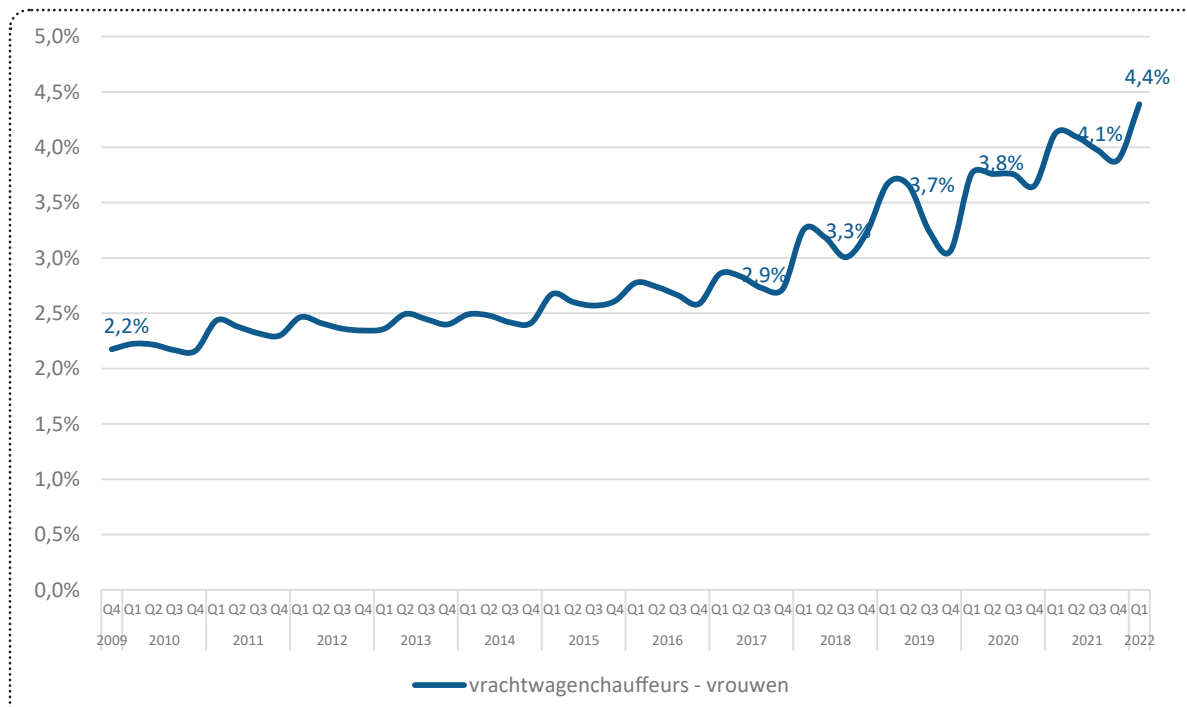
Bron: Bedrijfsenquête STL, 2022

Verdeling vrouwelijke werknemers in de sector naar functie

Bron: Bedrijfsenquête STL, 2022

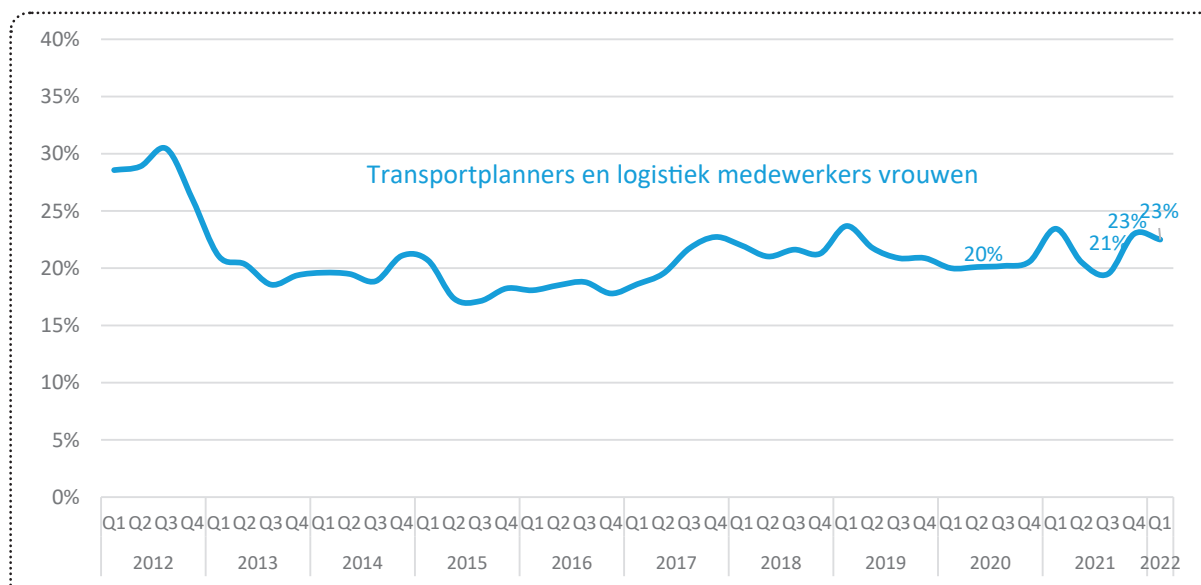
Aandeel vrouwelijke vrachtwagenchauffeurs

* Aandeel vrouwelijke chauffeurs gaat specifiek over werknemers werkzaam in SOOB-bedrijven

Bron: Pensioenfonds Vervoer, 2022

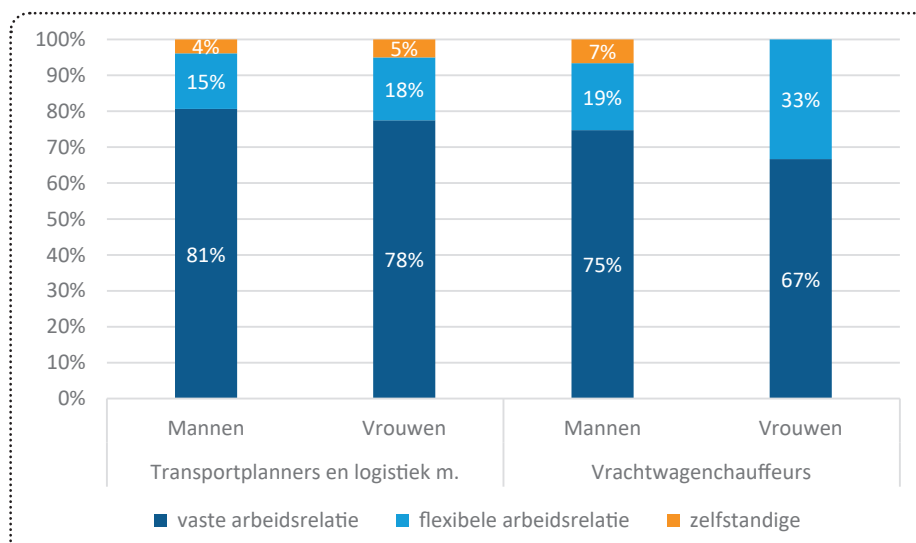
Aandeel vrouwelijke transportplanners en logistiek medewerkers

*Aandeel vrouwelijke transportplanners en logistiek medewerkers gaat over alle werknemers in deze functies, ongeacht de branche waarin ze werkzaam zijn.

Bron: CBS 2022, bewerking STL

Vast of flexibel contract

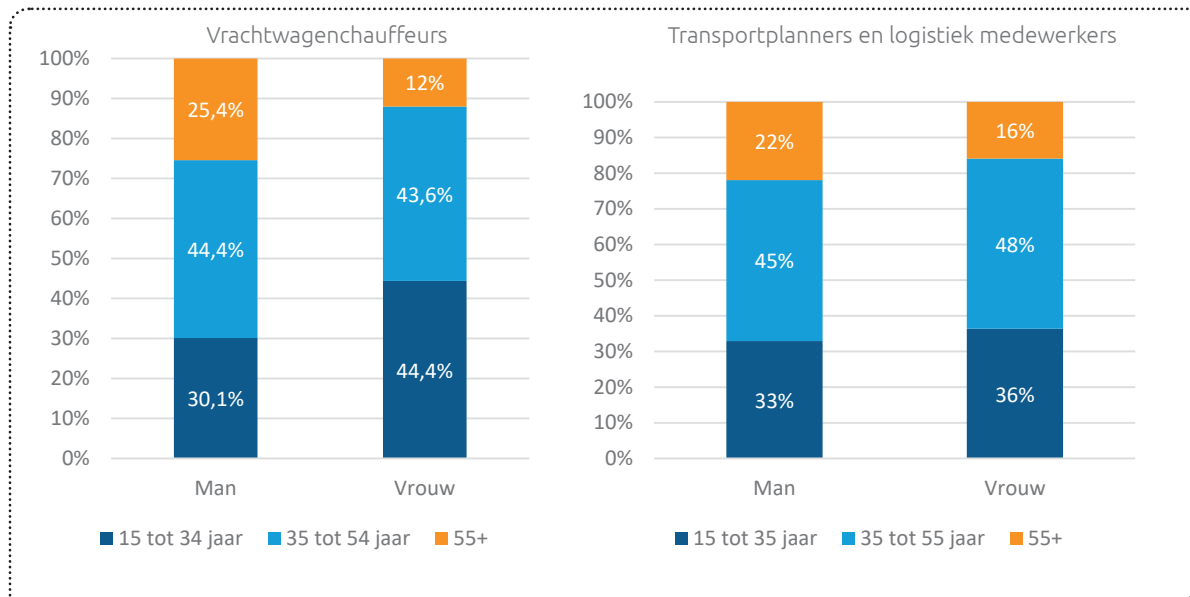

* Aandeel vrouwelijke chauffeurs zelfstandige en flexibele arbeidsrelatie: 0%. In de onderliggende CBS-telling worden aantallen lager dan 1.000 niet weergegeven. Er zijn dus minder dan 1.000 \ die als chauffeur en als zelfstandige of met een flexibele arbeidsrelatie werken.

* Meting 2020

Bron: CBS 2021, bewerking STL

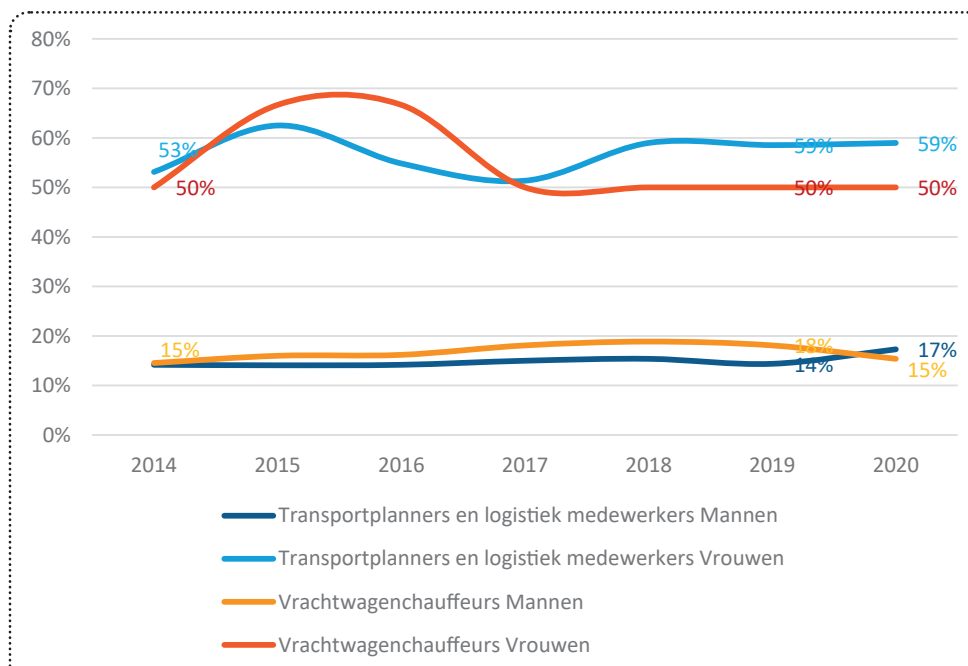
Leeftijdsopbouw werknemers in sector

* Meting 2021

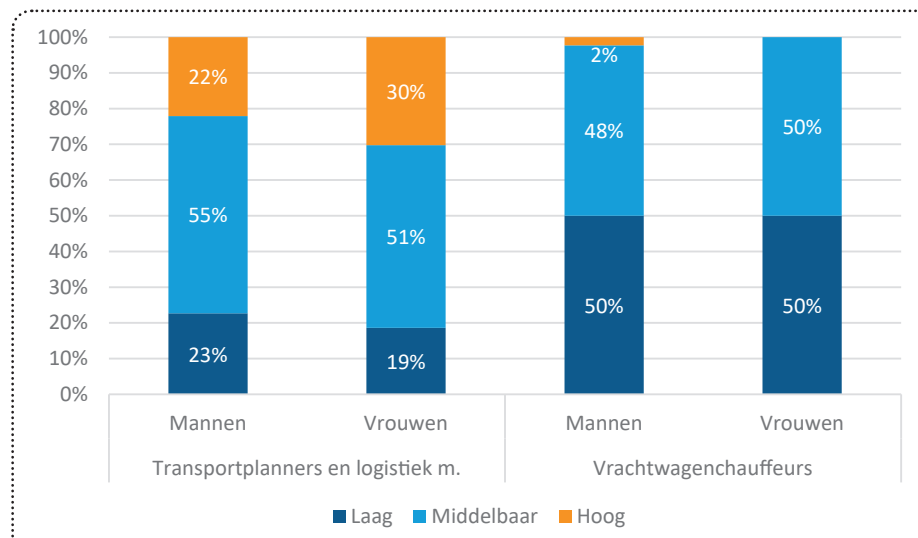
Bron: CBS 2022, bewerking STL

Aandeel parttimers (minder dan 35 uur per week)

Bron: CBS 2021, bewerking STL

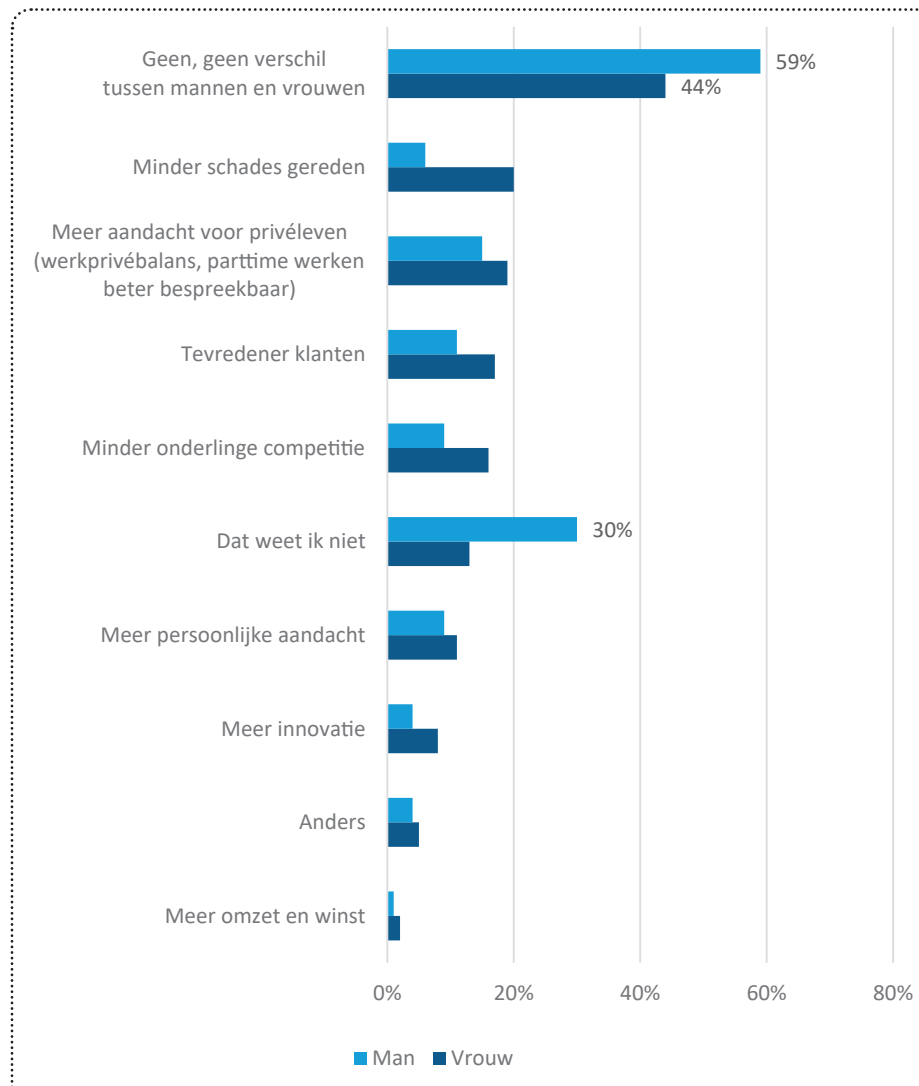
Opleidingsniveau werknemers transport en logistiek

* Meting 2021

Bron: CBS 2022, bewerking STL

Voordelen volgens werknemers van het in dienst hebben van vrouwelijke chauffeurs (meerdere antwoorden mogelijk)

Bron: TON-lezerspanel, 2021

Disclaimer

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij Sectorinstituut Transport en Logistiek (STL). Het gebruik van cijfers en/of teksten als toelichting of ondersteuning in artikelen, scripties en boeken is toegestaan mits de bron duidelijk wordt vermeld en toestemming is gekregen. Vermenigvuldigen en/of openbaarmaking in welke vorm ook is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming. STL aanvaardt geen aansprakelijkheid voor drukfouten en/of andere onvolkomenheden.

Bezoekadres

Kampenringweg 43
2803 PE Gouda

Postadres

Postbus 308
2800 AH Gouda

Contact

088 - 2596111 | www.stl.nl | info@stlwerkt.nl